

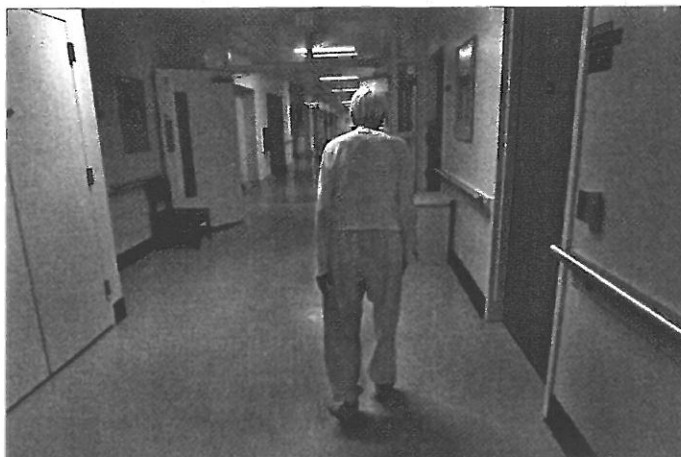
reomsorgen är Sveriges
sta yrkessektor. Och med
t antal pensionärer som lever
längre behöver den bli än
re. Framtidsutsikterna för
ta är dock inte så ljusa hävdar
an Larsson.

färre söker sig till äldreomsorg-
med konsekvensen att kraven
le anställda minskar. Detta är
nedåtgående trend som hållit
ett tag. Precis som den förra
eringen, har den nuvarande
eringen lagt fram ett förslag på
ning på detta problem. Syftet är
amma som alltid, det ska bli mer
akti i arbete i äldreomsorgen.
armerade av äldreomsorgens bistra utveck-
beslutade den borgerliga regeringen om
utredning till grund för att vända trenden.
i förra regeringen gjorde likadant och kom
a till yrket behövde en kompetens-
ning och satte in resurser för att kommun-
anställda som saknade utbildning skulle få
omvårdnadsprogrammet på arbetstid. Val-
ning var även ett verktyg för detta. Borgarna
dock inte nöjda med socialdemokraternas
dning, och när de kom till makten tillsatte
in egen.

et resulterade i "I den äldres tjänst" som
senterades 2008. Borgarnas utredning
även fram till att socialdemokraternas
rder misslyckats.
Regeringen utvärderade den tidigare social-
okratiske regeringens åtgärder gällande
omsorgen, och kom fram till att de inte hade
t så lyckade. Därför tillsatte regeringen sin
utredning, säger Mikael Kjellberg, press-
eterare hos hälsominister Maria Larsson.

aldemokraternas utredning fastslog att
tt bryta den nedåtgående trenden inom
eomsorgen krävdes en höjning av yrkes-
petensen, vilket var menat att höja yrkets
is o således lösa problemen med att få
e s. Allt, och dessutom få de få som gjorde
t stanna kvar och inte gå vidare till andra
attraktiva yrkessektorer.

tta var en lösning borgarna, hur de än
le och vred på problemet så var det var ju
i sossarnas lösning, inte kunde komma
i. Men för att inte bara låta sin utredning
ma fram till vad socialdemokraterna gjort
dem, var borgarna tvungna att hitta på
ot mer som skulle särskilja den och berät-
en kursändring. Kursändringen var viktig
len nya borgerliga regeringen. Det var ju
de strävat efter, och vad de tolkade valre-
utet som ett mandat för att göra.

Usla villkor för vårdarbetare ger sämre vård

Det särskiljande kom i form av en ny yrkes-
beteckning kallad "äldreassistent". Denna
nya yrkesbeteckning ska enligt utredningen
gälla all personal inom omsorgen som inte
var högskoleutbildad, det vill säga främst
vårdbiträden och undersköterskor. För detta
nya yrke ska elva nationella yrkeskrav ställ-
as. Kraven innefattade samtliga områden
inom omsorgen av äldre vilka inte skiljer sig
från de existerande omsorgsämnen på det
redan existerande omvårdnadsprogrammet.
Utredningen kallade detta en lägsta nivå för att
arbeta inom äldreomsorgen. Genomförandet
ska vara detsamma som socialdemokraternas
kompetenshöjning, och ske genom gymnasial
utbildning, då även för vuxna, och validering.
Redan anställda ska även kunna få gå denna
utbildning på arbetstid.

För att vara säkra på att det blir som borgarna
vill ska den nya yrkesbeteckningen och arbetet
inom äldreomsorgen regleras såväl i en egen
lag som genom ändringar i socialtjänstlagen
och hälso- och sjukvårdslagen.

– Skillnaden nu är att kraven ska lagstadgas,
vilket vi anser vara viktigt, säger Mikael
Kjellberg, pressekreterare.

Kommunal har ställt sig positiva till utred-
ningens rekommendationer.

– Om socialdemokraterna inte förlorat valet är
jag säker på att de hade gjort samma sak, säger
Lena Jonasson, ombudsman på Kommunal,
och även sakspecialist till utredningen.

Den som inte har dokumenterad kompe-
tens enligt de ställda kraven ska inte få arbeta
ensam och ska kallas trainee.

För att ytterligare höja statusen i äldreomsorg-
en anser utredningen det nödvändigt med
karriärmöjligheter i form av specialiseringar.
Detta gjorde även den socialdemokratiska
utredningen. Specialområdena gällde bland
annat demens och vård i livets slutskede. För
detta syfte utbildades anställda och tilldelades
ansvarsområden på sina arbetsplatser under

den socialdemokratiska regeringen.
Konkret betyder det att de är råd-
givare och kursledare i sitt special-
ämne.

Detta har även den borgerliga
utredningen tagit fasta på.

– Det spelar ingen roll hur mycket
utbildning som personalen har så länge
det inte finns tillräckligt med tid till det
grundläggande arbetet. För att speciali-
sering ska spela någon roll för yrket måste
det tillkomma mer personal, vilket det
inte står nått om i utredningen, säger
Bea Rimmerfors, Göteborgs Social-
och Vårdsyndikat.

Utredningen fastslår att behovet av
äldreomsorg kommer att öka. Detta
utökade behov ska kompenseras med
ökad effektivitet så att borgarnas skattesänkar-
politik inte äventyras.

– Det står ju inte vad effektiviseringen ska
bestå av, men den enda tänkbbara måste vara att
öka tempot. Och det säger sig självt leder till en
dålig vård, säger Bea Rimmerfors, Social- och
Vårdsyndikat.

Precis som socialdemokraternas utredning,
byggde borgarnas på att yrkens status beror
på utbildning. Löneperspektivet tas det ingen
som helst hänsyn till.

– Grunden för statusen i yrket är lön. Detta kan
man inte bortse ifrån när det gäller att folk inte
söker sig till äldreomsorgen, säger Bea Rimmer-
fors, Social- och vård.

– Lönen är viktig, men den är inte allt, säger
Lena Jonasson, Kommunal.

– Anledningen till yrkets låga status ligger
istället i folks negativa inställning till äldre. Folk
tycker inte att äldreomsorg är viktigt. De vill hellre
jobba med media.

En enkätundersökning som sammanställdes
för en tid sedan visade att majoriteten av de
anställda i Göteborgs stad värdesatte infly-
tande över sitt arbete före löneökning.

Detta perspektiv finns inte med i utred-
ningen.

– En god arbetsmiljö krävs för att folk ska trivas.
Och folk som trivs gör också ett bättre jobb, vilket
i sig kan antas vara statushöjande, säger Bea
Rimmerfors, Social- och Vård.

– Arbetsmiljön sköter vi på det lokala fackliga
planet, säger Lena Jonasson, Kommunal.

Vänsterpartiet har också ställt sig positiva
till utredningens rekommendationer. Jag har
förgäves sökt representanter för (V) för en
kommentar.

Utredningen är nu ute på remiss. Remissvar
väntas komma till våren.

Johan Larsson
Göteborgs LS

Infr Synd 2008, april s/2

Foto: Erik Hjartberg

Ekonomin fick mycket tid på Göteborgs LS årsmöte

Rapport från Göteborgs LS årsmöte

En stor del av Göteborgs LS besparingar kan vara borta för alltid. Föreningen Prospär där LS haft 720 000 kr har fått sina tillgångar frysta av Finansinspektionen. Det diskuterades på Göteborgs LS årsmöte. – Det kan vara bra att andra LS ser över vad de har sina tillgångar, säger Kicki Johansson, revisor i Göteborgs LS.

Lördagen den 28 februari hölls Göteborgs LS årsmöte i LS egna lokaler i Folkets Hus vid Järntorget. Mötet samlade 20 stycken röstberättigade medlemmar. Antalet medlemmar i Göteborgs LS var vid årsskiftet 684 stycken, vilket innebär en minskning med 93 personer.

Göteborgs LS har haft större delen av stridsfonden, 720 000 kronor, placerade i en förening vid namn Prospär, vilket står för Progressiv Sparkassa Ekonomisk Förening.

Prospär har sitt säte i Göteborg och ska ha startats av LS-medlemmar. I december 2008 beslutade Finansinspektionen att Prospär inom sex månader måste lägga ned sin verksamhet. Finansinspektionen har sedan 2005 varit i kontakt med Prospär på grund av att föreningen bedriver inlåningsverksamhet utan tillstånd. Göteborgs LS styrelse har börjat en utredning i frågan. Under våren kommer ett möte att hållas med LS och de andra medlemmarna i Prospär, tillsammans med en jurist. Det är än så länge oklart hur frågan ska lösas.

Två av LS syndikat har under 2008 gått i konkurs på grund av förlorade tvister i Arbetsdomstolen. Dessa är Handels- och servicesyndikatet, samt Industrierbetarsyndikatet. Syndikaten betraktas som egna juridiska personer, vilket ska innebära att LS inte ärver deras skulder. Tre andra syndikat visade på en väldigt aktiv verksamhet under året.

I övrigt hölls sedvanliga årsmötesförhandlingar. Nya styrelseledamöter valda på två år är Carl-Johan Schenström och Björn Jonsson. Ledamöter valda på ett år är Zola Runsten och Niklas Johansson. Det saknas därmed en ledamot vald på ett år samt två suppleanter till styrelsen.

Kia Ljungbark och Mathilda Hagerud valdes till kassörer. Kassörstjänsten diskuterades då kassörerna upplevde det som att det är svårt att utföra tjänsten på den avlönade arbetstiden, 25 procent av heltid. Inga beslut om förändring av tjänsten togs.

Årsmötet avslutades med att deltagarna sjöng Internationalen.

Erik Hjartberg
Göteborgs LS

Norr- och Västerbottens distrikt hade årsmöte den 28 mars 2009.

Tyvärr var det inget stort intresse heller denna gång. Endast Piteortens LS och Luleå LS var röstberättigade på detta möte. Gällivare-Malmbergets LS hade en ähörare/rapportör på plats, men kommer glädjande nog att återigen ingå i distriktet från den 1/4-09. Aktiviteten i detta LS har ökat, man har facklig verksamhet en gång per månad och förhandlingar som pågår och som avslutats med goda resultat.

Medlemmar från nedlagda Kiruna LS har gått över till Gällivare. Piteortens LS har gott hopp om ökad aktivitet, en kampanj för att organisera taxichaufförer pågår och verkar bli bra.

Luleå LS har efter ett medlemstapp ökat igen lite grann och har en del aktivitet, förhandlingar etc främst gentemot kommunen. En kampanj för sommarjobbande ungdomar planeras och lite andra grejor.

Övriga LS hade inte lämnat in rapporter om vad som pågår hos dem. Eftersom intresset fortfarande är lågt för distriktsarbete beslutades att även detta år ska distriktet ligga i malpåse, d.v.s. att endast en kassör/korresponderande valdes: Hans-Ove Nordmark (Luleå LS), samt revisorer: Sonja Viklund och Anders Inga (båda Umeå LS).

Metoden för distriktsverksamheten blir som förra året: det LS som vill ha distriktspengar för någon aktivitet skickar en förfrågan till kassören, som skickar vidare frågan till distriktets LS. Dessa LS kan då välja att bifalla eller avslå förfrågan. Majoritetsbeslut av de svarande LS:en gäller, och kassören meddelar resultatet till de som sökt anslag. Ett enkelt förfarande, som fungerar hjälpligt, men givetvis hoppas vi på ökat intresse för distriktsverksamheten till nästa år!

Birgitta Nordmark
Luleå LS

2007: 1051
2008: 777 (-24%) (-274 st)
2009: 684 (-93 st)

Rasmus Hästbacka: Referendum 03/08 var illa upplagt

Ingen har väl missat den bisarra konflikten mellan tre f.d. ombudsmän, stödda av sina LS, och den övriga medlemskåren, företräd av Arbetsutskottet (AU) och Centralkommittén (CK). Bakgrunden var att två ombudsmän avsatts genom medlemsomröstning och den tredje nekades ett sökt uppdrag. Ombudsmännen svarade med att kräva ca 700 000 kr i egen ficka, via stämning och domstol.

De budsmännens LS inte försökte stoppa stämningarna utan tvärtom stödde dem, svarade AU/CK till sist med att sätta de tre LS:n i karantän, kräva uteslutning av ombudsmännen och besluta om uteslutning av en LS (Ale LS). De f.d. ombudsmännen har betecknat sina anspråk som skadestånd för kränkning, medan vi kritiker klassar dem som fallskärmar och kulmen på pampfasoner.

Villkorade alternativ

Flera LS begärde att konflikten skulle avgöras genom nationell medlemsomröstning. AU gjorde därefter, med CK:s godkännande, ett upplägg av röstningsalternativen som rönt mycket kritik (referendum nr 3/08 i Syndikalist nr 5/08). Jag framförde själv kritik och föreslog ett alternativt upplägg.

Problemet med AU:s/CK:s upplägg var att medlemskåren ställdes inför villkorade alternativ. De som ville rösta NEJ till fallskärmar var i detsamma tvungna att rösta JA till uteslutning av de LS som stött ombudsmännen. De som inte ville utesluta LS var samtidigt tvungna att säga JA till fallskärmar.

Mitt förslag

Jag föreslog för AU ett upplägg i tre steg. Först borde alla ha fått rösta om frågorna alls skulle avgöras på gräsrotsnivå eller skickas tillbaka till AU:s/CK:s bord. Därefter borde alla ha fått ta ställning till de centrala åtgärderna mot ombudsmännens respektive LS. Slutligen borde alla ha fått rösta JA eller NEJ till fallskärmar.

Ändamålet helgar...

AU vidhöll sitt upplägg, återigen stött av CK, och motiverade det med att man ville ha ett definitivt slut på konflikten. Genom upplägget eliminerades ett scenario som enligt AU skulle vara olyckligt, d.v.s. möjligheten att en majoritet hade röstat NEJ till fallskärmar och NEJ till uteslutning.

Jag instämmer i att det hade varit tanklöst att rösta så. Ett klart NEJ till fallskärmar hade knappast respekterats av de ombudsmän och LS som redan struntat i tidigare omröstningsresultat. Det var alltså befogat att sanktionera ett NEJ med hot om uteslutning. Dessutom är det orimligt om enskilda personer och LS grovt bryter mot stadgarna men ändå tillåts vara kvar i SAC. Men det är ju oklart

...inte medlet

Jag kan alltså inte förneka att AU/CK hade ett gott ändamål, men det helgar inte medlet: ett villkorat upplägg. Om våra centralt förtroendevalda befarar att medlemskåren kommer att fatta ett oförnuftigt beslut så bör de argumen-

tera för sin sak, inte styra in medlemmarna i en fälla som enligt AU/CK är förnuftig.

Jag vet att det inte var enkelt för AU/CK att konstruera ett referendum utifrån de högst varierade och bitvis flummiga önskemål som inkommit från olika LS. Att i detta skede använda nationella omröstningar för att hantera småpåvar och rättshaverister till ombudsmän var direkt olämpligt. Men nu begärdes trots allt referendum och AU/CK misslyckades med att göra det bästa av situationen.

Skadad demokrati

Jag kan inte tolka den villkorade omröstningen på annat sätt än att de f.d. ombudsmännens antidemokratiska linje till sist har gjort att även ni som sitter i AU och CK förlorat de demokratiska koncepten. Detsamma gäller er som i egenskap av SAC:s revisorer betraktade upplägget som acceptabelt. Pampfasoner har fött pampfasoner.

Jag hade förtroende för hanteringen av de f.d. ombudsmännen och deras supporters fram till referendum nr 3/08. Men där brast förtroendet. Nu anser jag det angeläget att ni i AU/CK berättar vilka insatser som görs för att reparera interdemokratien och läka förtroendeklyftorna.

Rasmus Hästbacka,

Umeå LS

7 okundningsområden på 1/2 AU
CBS = borde vara lika

SAC:s AU klargör om Referendum 03/08

Slutet på år 2008 röstade medlemmarna om det var okej av ett LS att stödja en medlem som väljer att stämna SAC inför domstol. Resultatet av omröstningen blev mycket tydligt, cirka 80 % röstade för att LS som inte stoppar angrepp på SAC ska uteslutas.

Det är trist att behöva utesluta medlemmar och ännu tristare att som i det här fallet utesluta hela LS. Men det är också nödvändigt att stoppa rättshaverister som angriper organisationen i domstol. Förhoppningsvis slipper vi sådana här trista historier i framtiden.

Det har cirkulerat rykten som felaktigt påstår att AU skulle ha brutit mot stadgarna i samband med referendum 3/08. Inget kunde vara mer felaktigt och vi uppmanar alla att själva läsa och sätta sig in i SAC:s stadgar innan man sprider vidare sådana påståenden. Det finns en liten men högljudd minoritet som verkar ha svårt att acceptera majoritetens vilja inom SAC.

AU:s roll och beslutsmandat

AU har ett stort ansvar att fatta beslut "där stadgar och handlingar inte lämnar besked" som anges i SAC:s stadgar §4 moment 1. Stad-

garna är tydliga på att AU:s mandat och ansvar är mycket omfattande. Det är många frågor som inte täcks in i stadgarna och det är AU:s uppgift att vid behov fatta beslut i dessa frågor. Det råder inget som helst tvivel om detta (se §4 moment 1). Uppregning

Referendum (medlemsomröstning)

AU:s beslutsmandat begränsas – förutom av det som redan är reglerat i stadgarna – endast av CK-beslut och av att frågor av principiell vikt ska avgöras i en allmän omröstning bland alla berörda medlemmar ett sk referendum (se SAC:s stadgar §7 moment 1). >>

Frågan om stämning, uteslutning, fallskärmar etc är alltså inte klar i stadgarna. Det var AU som självständigt slog fast vad som var sant och okej.

Führer principen
AU är ledaren

Av §4 moment 3 framgår att det ligger på AU:s bord att genomföra referendum. Enligt §7 moment 3 har AU skyldighet att utsända en fråga till omröstning när minst 3 LS så begär. I §7 moment 4 anges begränsningar i AU:s skyldighet att utsända en fråga till omröstning.

AU har alltså ansvaret för att referendum genomförs och måste med vissa undantag genomföra referendum i en viss fråga ifall minst 3 LS så begär.

Mycket mer än så regleras inte i stadgarna, så i övrigt vilar ansvaret på AU att fatta beslut "där stadgar och handlingar inte lämnar besked" (se SAC:s stadgar §4 moment 1).

Det är inte bara så att AU kan fatta beslut, utan AU har ett ansvar och en skyldighet att fatta de beslut som krävs för att organisationen ska fungera.

Vem formulerar frågeställningen i ett referendum?

I stadgarna framgår två saker, dels att AU har det övergripande ansvaret för att genomföra referendum, dels att AU är den instans i SAC som fattar beslut "i frågor där stadgar och handlingar inte lämnar besked" (se SAC:s stadgar §4 moment 1). Av detta följer att det råder inget tvivel om vilken instans i SAC som slutgiltigt formulerar omröstningsfrågan vid ett referendum. Det är AU:s ansvar och skyldighet att vid behov redigera och omformulera de förslag som skickats in från LS, speciellt i de fall där det kommer in flera olika förslag i samma fråga.

Bakgrund till referendum 3/08

Inför Referendum 3/08 inkom begäran i samma fråga från 8 olika LS, som formulerades på tre olika sätt. Förenklat ville några LS ha omröstning om AU/CK:s tillvägagångssätt med karantän mot Tanum LS och Huddinge LS samt uteslutningen av Ale LS, medan andra LS ville ha en omröstning om att även utesluta Tanum LS och Huddinge LS. Förutom att jämka ihop dessa olika varianter, så hade AU ett intresse av att referendat skulle leverera ett tydligt svar. Det krävdes en omformulering och sammanjämkning av alla olika viljor i om hur frågeställningen skulle ställas till medlemmarna.

Lösningen blev att ställa frågan som att antingen hade LS och de som stämde SAC rätt eller så agerade de fel – och ifall LS inte rättade sig efter resultatet av denna omröstning så skulle de uteslutas. LSen skulle alltså erbjudas en andra chans att följa medlemsmajoritetens vilja och inte direkt uteslutas för gamla synder.

Förhållning och långbänk

Komplikationer i samband med referendum 3/08 var att det fanns tydliga tecken på att man inte ville ha en lösning på konflikten, utan förhålla den i all oändlighet. Tanum LS hade t ex använt förhållningstaktik i över ett års tid. Först begärde de skiljedom för att hindra att de blev uteslutna, därefter såg de till att förhålla skiljedomsnämndens sammanträde. Det fanns även inslag av obstruktion i hur vissa LS valt att formulera sig i sin begäran om referendum, t ex krävde man att medlemmarna skulle få rösta om omöjliga saker som att göra verkställda beslut ogjorda. Var dessa LS verkligen intresserade av en lösning, eller sökte de fortsatt konflikt med SAC?

För oss i AU blev det därför viktigt att referendum 3/08 blev tydligt och resultatet odis-kutabelt. Vi ville inte ha fortsatt konflikt om vad resultatet innebar i efterhand och därför kom vi heller inte att tillfråga de begärande LS: en om synpunkter på AU:s omformulering av frågeställningen. När vi tog detta beslut kändes det som det bästa, idag skulle vi kanske ha agerat annorlunda.

Kan LS uteslutas ur federationen SAC?

Självklart kan ett LS som bryter mot förpliktelserna mot SAC uteslutas. Frågan är snarare vilka förpliktelserna är och hur en uteslutningsprocess ska genomföras. Eftersom stadgarna inte lämnar några tydliga besked, förutom att LS som bryter mot de ekonomiska förpliktelserna, kan uteslutas – så är det i enlighet med §4 Moment 1 AU:s uppgift att "fatta beslut i frågor där stadgar och handlingar inte lämnar besked".

I stadgarna för §2 Inträde och medlemskap Moment 1 står följande "Uraktlåter LS fullgöra de ekonomiska förpliktelserna till SAC kan uteslutning ske." AU anser att det i LS förpliktelser även ingår att följa stadgarna och respektera gemensamma beslut, samt att se till att även de enskilda medlemmarna i LS gör detta. Det vill säga att när SAC:s medlemmar i ett referendum beslutat att avsätta en förtroendevald, så måste LS respektera resultatet av omröstningen och får inte försöka underminera detta eller på annat sätt försöka förhindra verkställandet av beslutet. En LS får inte heller försöka underminera SAC:s stadgar eller stödja medlem i LS som gör detta.

AU och CK saknade dock handlingskraft och det hela drogs i långbänk. Med facit i hand kan vi säga att AU och CK omedelbart borde ha tagit initiativet till allmän omröstning om uteslutning av det första LS:et som backade upp sin medlem.

Referendum 3/08 visar att AU:s och CK:s uppfattning i frågan delas av en tydlig medlemsmajoritet. 80 % röstade för att LS ska uteslutas ifall de stödjer medlem som stämmer SAC inför domstol. Detta trots att många medlemmar instinktivt känner en motvilja mot uteslutningar. Tydligare än så kan det inte bli.

Kunde det ändå inte gjorts bättre?

Allt kan göras bättre, så även ett referendum. AU kunde ha fört en dialog med de åtta (8) LS som hade begärt referendum, men i slutändan hade det nog inte påverkat formuleringar eller genomförandet speciellt mycket. Det stora problemet är att AU och CK inte agerade på ett mycket tidigare stadium för en omröstning om uteslutning. Då hade vi kanske bara behövt utesluta ett LS.

SAC:s Arbetsutskott (AU)

FAKTA

SAC:s stadgar som gäller vid referendum 03/08

§ 2 Inträde och medlemskap

Moment 1

Uraktlåter LS fullgöra de ekonomiska förpliktelserna till SAC kan uteslutning ske.

§ 4 Arbetsutskottet

Moment 1

AU:s uppgift är att övervaka administrationens skötsel, fatta beslut i frågor där stadgar och handlingar inte lämnar besked, ta initiativ för organisationens utveckling samt bistå LS med råd och upplysningar där så är påkallat.

Moment 3

Omröstning inom SAC och CK skall förmedlas genom AU.

§ 7 Referendum

Moment 1

Mellan kongresserna avgörs alla frågor av principiell och ekonomisk betydelse genom omröstning, antingen på förslag av AU och CK eller efter begäran av LS.

Moment 3

AU har skyldighet att med de i Moment 4 stadgade förbehållen utsända en fråga till omröstning när minst 3 LS så begär inom en tidrymd av tre månader.

* Rätt börjning? Tror det

* Logiskt felstakt, ren falskhet
Först har stadgarna ej besked
Sedan har LS och medl.
inte följt stadgar

* Men åter: Det är ju frågan om de är förtroendefästställda valda eller anställda det gäller.

SAC ändrade villkor efter kongress, sedan upprepar de (den) tolkningen av den nya situationen. - Se Syndikalisten...

Våldtäkter ett sätt att upprätthålla makt

Måndagens nyhet att Sverige har flest anmälda våldtäkter i Europa – drygt 5 000 dokumenterade fall mot några hundra i jämförbara länder – väckte stor uppmärksamhet. En större benägenhet att anmäla, både våldtäkter generellt och lindrigare övergrepp än i andra länder, anses vara en del av förklaringen – men inte hela.

ANALYS

Ökat antal våldtäkter av Kristina Lindquist

Enligt den internationella forskargruppen blir det helt enkelt fler våldtäkter med Sveriges tidiga sexdebuter, höga alkoholkonsumtion, "fria sexualitet" samt den "rätt till ett sent nej" som anses socialt accepterad. Studiens tyngdpunkt på brottsoffer snarare än gärningsman ligger här nära det omstridda faktum på "bara halvt" som följande

Amnesty kritiserar Sveriges sexualbrottslag och kräver att skuldfrågan vid våldtäkt ska kopplas till bristande samtycke snarare än våld.

Alternativt handlar det i praktiken inte om fler övergrepp, utan om att fler handlingar definieras som våldtäkt. Den kvinna som upplever att ett "sent nej" inte är möjligt och därför genomför en sexualakt utan verkligt samtycke, torde i någon mening ändå ha blivit utsatt för våldtäkt.

Även den svenska sexualbrottslagen har dock i andra sammanhang fått kritik för att den inte

rade studien, är själv inte förvånad över Sveriges dåliga placering. Hennes upplåtning är att strävan efter sådant som jämställda löner inte automatiskt leder till resultat på andra områden. Som ett exempel framhåller Kelly att studier i utvecklingsländer visar att våldet mot kvinnor i nära relationer ökar när kvinnan vidgar sin ekonomiska självständighet. I analogi med detta har erfarenheter från kvin-

Polisen vill skjuta genom glas

POLISENS INSATSTYRKA bör få tillgång till krafffullare vapen. Detta framgår av en skrivelse som rikspolisstyrelsen lämnat till försvarsdepartementet. Ammunitionen som insatstyrkan vill testa är av en kaliber som bland annat används av amerikanska krypskyttar i Afghanistan.

Med den nya eldkraften ska man kunna skjuta genom skottsäkert glas och skottsäkra västar på mycket långt avstånd. Rikspolisstyrelsen uppger att det är vid gisslansituationer i banker och växlingskontor som den skarpaste ammunitionen kan vara särskilt användbar.

Halal-tv fälls inte

GRANSKNINGSNÄMNDEN VALDE att fria SVT:s samhällsprogram Halal-tv. Programmet var varken partiskt eller osakligt, skriver nämnden i ett utlåtande.

Totalt mottog Granskningsnämnden 33 anmälningar som rörde Halal-tv. Anmälarna menade att det var partiskt att låta tre troende muslimska kvinnor vara programledare och att programmet i sig var tydligt vänsterinriktat. Granskningsnämnden höll alltså inte med om något av påståendena.

FOTO: DAN HANSSON/SCANPIX

Inte partiskt, enligt granskning.

Protest mot privatisering av SJ

REGERINGENS PLANER på att bolagisera Banverket produktion får stark kritik av oppositionspartierna. Tillsammans med Seko höll oppositionen under förra torsdagen en aktion på Stockholms centralstation, mot vad de anser vara en utarmning av svensk järnväg och infrastruktur.

Ingen natt-ob för sköterskor

LANDSTINGET I JÄMTLAND vill sänka eller ta bort nattlägget för undersköterskor som arbetar på Östersunds sjukhus, rapporterar LO-tidningen. Anledningen är att man klubbat igenom en besparingsåtgärd på 177 miljoner under två år, varav 105 miljoner i år.

ARBETAREN

Facklig förnyelse i fokus

Sac Syndikalisterna har sedan senaste kongressen satsat på en reorganisering.

INRIKES 21 oktober 2009

SAC Syndikalisterna är en fackförening med två ansikten "just nu." = Alltid samma X och Y
Samtidigt som medlemsantalet fortsätter att sjunka bär SAC på en ny optimism. En av anledningarna är den fackliga reorganiseringen, som inneburit färre anställda och mer facklig aktivism. Men även den möter intern kritik. Arbetaren kollade läget inför 2009 års kongress.

Den fackliga reorganiseringen har blivit ett begrepp inom SAC Syndikalisterna. I grunden betyder det att SAC satsar på att bli en fackförening med så decentraliserad verksamhet som möjligt. Medlemmarna ska hjälpa varandra, hellre än att ta hjälp av anställda ombudsmän. I mångt och mycket har satsningen på en facklig nytändning kunnat ses som en reaktion mot en utbredd allmänpolitisk inriktning inom SAC som utvecklats under 1970- och 1980-talet. Då drev SAC och dess olika Lokala samorganisationer, LS, ofta andra politiska kampanjer än fackliga frågor. Man blev den första fackföreningen som sade nej till kärnkraften och man engagerade sig i fredsfrågor, feminism och miljö.

- lagh. orsak = glada amatörer istf proffs. Orsak = ont om pengar

Dessutom växte ett allt större missnöje mot att organisationen hade tillsvidareanställda ombudsmän. Redan i mitten av 1990-talet stod en strid om dessa anställningar och beslut fattades om att nya ombudsmän skulle anställas på femårsförordnanden. Men fram till kongressen 2006 fanns flera tillsvidareanställda ombudsmän kvar. Det var då beslutet om den nya reorganiseringen togs vilket ledde till att ombudsmännen helt avskaffades.

Varför? Ja, ont om pengar

– Jag tycker att det är jättehoppfullt. Det är en kraftfull process på basplanet som nu är igång. Det kommer till nya sektioner, syndikat och LS. Tillsammans med Registret som arbetar för de papperslösa utgör det en enormt positiv kraft i organisationen, säger Liv Marend, medlem i Malmö LS av SAC och i SAC:s Arbetsutskott, AU.

Aha! Då var de alltså anställda! Inte "förtroendevalda" valda

– Det vi har lyckats med är också att göra individuella ärenden kollektiva. Vi lär oss att se de fackliga ärendena som kollektiva problem vilket leder till att det blir lättare att hjälpas åt och dra nytta av varandra, säger Erik Mägi, SAC:s förhandlingssekreterare.

Kongressen ändrade och vips var de inte anställda längre utan "förtroendevalda"

2006 hjälpte förhandlingssekreteraren och de anställda ombudsmännen till med 200 individuella ärenden. Under våren i år har Erik Mägi, tillsammans med den fackliga organisationen på SAC, fått in tio ärenden.

Så frågan kvarstår: Kan kongressen besluta som står över lagen, LAS och MBL. Naturligtvis inte!

Många ser reorganiseringen som en möjlighet att vända den **dystra tendensen** som finns i SAC:s medlemsstatistik. Den senaste statistiken visar att organisationen nu har **5537** medlemmar, varav 1979 – 35 procent – är kvinnor, fördelade på **53** LS. Medlemsantalet har sjunkit under många år. Den **sittande regeringens** a-kassepolitik har med all sannolikhet också bidragit till de senaste årens

skylla ifrån sig X

utveckling.

Samtidigt som de flesta gläds åt den fackliga nytändningen finns flera LS som är kritiska till hur reorganiseringen har genomförts. En del av kritiken gäller de avskaffade ombudsmännen.

Heléne Draheim från Östersunds LS av SAC var ombud på förra kongressen och tillhörde de som var oroliga, bland annat för att den kunskap som fanns samlad hos ombudsmännen skulle försvinna. Hon tror att det var ett misstag att säga upp alla ombudsmän.

– Jag menar att våra farhågor tyvärr har infriats. Vi sköter ju det mesta av vårt fackliga arbete själva, men i vår fackliga kommitté behöver vi någon som kan fungera som en kunskapsbank att ta stöd emot.

Ofta har det varit små LS i glesbygden som varit oroliga. Till exempel kan det vara svårt att kräva av ideella krafter att åka tiotals mil för att hjälpa till vid en förhandling, något som kan vara nödvändigt i Norrlands inland.

Erik Mägi har under sitt arbete som förhandlingssekreterare mött mycket av den oro som har funnits i organisationen, men han tycker att det ändå håller på att vända till något mer positivt.

– Mitt intryck är att de flesta mindre LS har lyckats med att ta ett större ansvar för sina egna ärenden. När vi väl pratar med varandra och visar att vi inte har lämnat någon i sticket, så har det gått bra i de flesta fall, säger han.

Peter Nilsson tillhör Norrköpings LS av SAC, som varit kritiskt till den nya ordningen. Han menar att diskussionerna blev osakliga och svartvita, och nästan var på gränsen till hatkampanjer, i samband med reorganiseringsprocessens införande.

– Det pratades ju om ombudsmannavälde och till och med pampvälde, men det är något vi aldrig har märkt av. Tvärtom har vi fått fin service i den mån de har haft möjlighet.

– kom i anslutning till sparken, dvs skitsnack och undanflykten

Han är inte ensam om att reagera på diskussionsklimatet i organisationen. Flera personer Arbetaren talat med upplever att de som hörs i SAC står för en allt mer likriktad syn på fackföreningsarbete. Flera nämner också Syndikalistiskt Diskussionsforum, en nätsida som inte är officiellt knuten till organisationen, som en plats där tonläget är onödigt högt.

– Ibland frågar vi oss om vi hör hemma i vår egen organisation, säger Torsten Kristoffersson i Hede LS av SAC. Han upplever att det nästan finns ett krav på att en LS ska ägna sig åt blockader och civil olydnad, men menar att den aktivismen inte passar alla överallt:

– Vi är en liten LS i en liten ort och vi måste välja våra strider. Vi måste kunna möta de här människorna i andra sammanhang. På Konsum, i idrottsföreningen och på älgjakten. Vi kan inte alltid söka konfrontation. Dessutom kräver den sortens aktioner fler människor än vi kan få fram, fortsätter han.

} dvs klasskollaboration

Också Heléne Draheim tycker att stämningen blivit hårdare i organisationen och att diskussionerna blivit polariserade.

x

– Vi har ju medlemmar med många olika behov, men ibland känns det som om mångfalden skymms och att man bara får tänka på ett sätt eller använda en metod.

AU:s Liv Marend upplever snarare stämningen i SAC som bättre än på länge. Hon jämför med hur det var under den förra kongressperioden.

– Det är klart att det finns slitningar nu också. Men det vi upplever i dag känns på ett helt annat sätt och är på en hanterbar nivå. Vi kan alltid göra saker bättre, men insynen och genomskinligheten är mycket bättre nu.

När den fackliga reorganiseringen inleddes varnade personer som var kritiska till hur processen genomfördes för att SAC skulle kunna bli en fackförening där främst de starka kände sig hemma. Alla människor kan inte alltid vara fackliga aktivister, men de behöver ändå kunna känna sig hemma i facket, menade de. Och alla LS måste tillåtas att få ha sina svackor. Med färre ombudsmän kunde risken finnas att både medlemmar och LS skulle förloras.

- Lennart Markström
[Hans namn skola
- icke sägas högt]

Samtidigt ser Erik Mägi en annan tendens. Med reorganiseringen har flera mindre LS fått en nystart med högre aktivitet och starkare verksamhet. De som förut hade svårt att få igång sina medlemmar kan i dag se en spirande nytändning.

blåna

– Flera mindre LS har börjat löneförhandla själva och framför allt börjat vila på fler aktiva medlemmar. Inte minst har vår satsning på utbildning av fackliga organisatörer hjälpt till här.

Maria Karlsson är anställd på SAC som facklig organisatör och menar att medlemmar kan känna sig skyldiga för att de inte är tillräckligt aktiva, en känsla som kan ha förvärrats genom att den fackliga reorganiseringen betonat just de enskilda medlemmarnas aktivitet.

– Våra medlemmar har sina jobb och vi kan inte ställa krav på att de ska vara heltidsaktivister. Vi syndikalister i tunnelbanan, den sektion jag tillhör, försöker jobba så att var och en ska kunna göra det de kan och har möjlighet till. Det tror jag gör att vi fortsätter att vara stora, säger hon.

Hon är inte förvånad över att SAC:s fackliga reorganisering får kritik:

– Många LS har upplevt det som lite av ett stålbad. Vi har vikande medlemssiffror, samtidigt som vi har organiserat om och förlorat lite av de gamla kontaktnäten. Det är viktigt att vi är ödmjuka inför dessa problem och försöker arbeta tillsammans för att få alla att känna att de är med igen.

villket trans!

– Samtidigt verkar de allra flesta tycka att idén med reorganiseringen är bra i grunden. Syndikalism som facklig rörelse handlar trots allt om ha ett enskilt starkt fackligt engagemang, säger Maria Karlsson.

Och bilden verkar stämma efter Arbetarens rundringning. Att arbeta med de fackliga frågorna så nära medlemmarna som möjligt är en självklarhet och något som de flesta säger sig alltid ha försökt göra. Det handlar om syndikalistiska principer; att så långt det är möjligt söka decentralisera beslut och aktivism och att inte vilja skapa en grupp anställda som permanent arbetar inom organisationen. Däremot har genomförandet av den nya ordningen fått mycket kritik, dels genom hur de anställda sades upp, dels genom att oron från många håll i organisationen inte tagits på allvar.

Så varför skapades denna här från början? 1950 och framåt

= Uppsagda?
Impr "Orhällen"
Synd 2006, nr 4
Juni

eller
Synd 2007
april 26
Matti
Peterson

Varför står
"descentralisering" och
"grupp anställda" mot varandra
2009-10-28 11:29

Trots att reorganiseringen syftar till att lyfta ut det fackliga arbetet så nära medlemmarna som möjligt genom att arbetsplatssektioner och syndikat gör det stora arbetet, så har det paradoxalt nog samtidigt gett SAC:s Centralkommittén, CK och dess arbetsutskott, AU, större makt i vissa frågor. Till exempel tillsätts numera de fackliga organisatörerna direkt av dem i stället för att medlemmarna förut röstade fram sina ombud.

De nya fackliga organisatörerna anställs av AU vid behov på kortare tjänster upp till två år. Fler anställs också på 25 procent och går en utbildning till facklig organisatör. Dessa ska sedan ta med sig kunskapen till sina LS och fortsätta att arbeta ideellt. I skrivande stund har SAC en heltidsanställd organisatör, vid sidan av förhandlingssekreteraren.

Organisatörerna har delvis en annan roll än ombudsmännen. I stället för att fungera som experter, med extra kunskap om arbetsrätt, som åker ut och bistår eller till om med sköter vissa förhandlingar, ska organisatörerna stödja självorganisering och sätta sektioner och syndikat med liknande erfarenheter i kontakt med varandra. Även som det ser ut som en stor förändring har SAC:s stadgar sedan länge fastställt att det är denna roll som ombudsmännen ska ha. Men det har oftast inte fungerat så i praktiken.

Liv Marend menar att kritiken om en centralisering inte håller.

– Om man jämför med hur det var när jag blev aktiv, i mitten av 1990-talet, så har den fackliga verksamheten flyttats ut i organisationen i stället för att ligga på en ombudsmannanivå. Nu fungerar vi ju som en syndikalistisk organisation och arbetar med inbördes hjälp.

I ett uppmärksammat fall efter en arbetsplatsolycka på Kolmårdens djurpark, begärde Norrköpings LS rättslig hjälp för en stämning i Arbetsdomstolen, något som ledde till en konflikt med AU. Konflikten utmynnade bland annat i en diskussion om vad AU ska kunna kräva av ett LS i fråga om hur de ska sköta sina stridsåtgärder innan rättshjälp kan bli aktuellt. Inför kongressen har Norrköpings LS motionerat om att beslut i fackliga konflikter ska tas av berörda parter och inte centralt.

– Vi menar att det inte är acceptabelt att AU ska bedöma hur vi ska gå vidare i vår fackliga kamp. Om en sektion eller en LS kommer fram till att det är ett bra alternativ att gå till Arbetsdomstolen, så kan vi inte ha CK och AU som utfärdar egna idéer om vem som ska ha rättshjälp, säger Peter Nilsson.

Centralkommittén skriver i sin kommentar till motionen att "facklig autonomi innebär inte att få fri tillgång till SAC:s gemensamma pengar" och att det finns ett ekonomiskt ansvar att inte bevilja rättshjälp där det finns andra möjligheter att lösa konflikter. Dessutom lägger CK själva en motion som innebär ett stadgefäst krav på att den som söker rättshjälp måste ha en alternativ plan för påtryckningar mot arbetsgivare. Liv Marend förklarar CK:s kommentarer med att det inte ska gå att kvittera ut rättshjälp om man inte först har tagit till andra former av stridsmetoder. Till syvende och sist är det en fråga om att spara pengar."

– Det handlar om hur vi ska förvalta och hushålla med våra tillgångar. Vad gäller rättshjälpen så har det varit en väldigt stor utgift för SAC. För att få rättshjälp bör man ha använt sig av alla verktygslådans redskap, säger hon.

x

x

Centralt
beslut!
som i LO

– så har den funkat
sedan starten 1910

se Jane
Karlsson i
Synd 1/5, s. 28

se Jan H.-berg
i Synd 1/5, s. 27
eller

Den styckade
OK! Stjärnans
union
s. 11

Fotnot 10

Vändare
till intet"

1952 för ledning
vetar om strids

2009-10-28 11:29

understöd

Norrköpings LS har funderat på att inrätta en rättshjälpsgrupp som kan samlas till stöd för förhandlingssekreterarens arbete och bedöma förutsättningarna för att vinna i Arbetsdomstolen.

– Om CK och AU godtyckligt ska utfärda egna riktlinjer får vi en onödigt centralistiskt organisation. Och det är inte heller säkert att det är där den fackliga kompetensen finns, säger Peter Nilsson.

Relativt många motioner som lagts till kongressen är skrivna i kölvattnet av de konflikter kring anställningar och uteslutningar av LS som pågått länge. Vissa kritiker menar att det snarare handlar om att i efterhand skyla över och rätta till de misstag man själva begått under de senaste kongressperioderna. Andra är kritiska till att CK har skrivit så många av motionerna.

konsp

– Många av CK:s motioner syftar till att öka det egna inflytandet, menar Peter Nilsson.

I senaste numret av medlemstidningen Syndikalisten skriver Kristian Falk från Enköpings LS av SAC ett debattinlägg där han jämför statistik över antalet lagda motioner under de senaste kongresserna. Till årets kongress har det skrivits 61 motioner, vilket är få jämfört med förra kongressen 2006, men ungefär i nivå med 2002 års kongress. Av årets motioner har CK skrivit nästan en tredjedel, vilket tycks vara en hög siffra, även i jämförelse med förra kongressen vars siffra redan då var hög – 18 procent. Kristian Falk skriver att detta är ett ytterligare tecken på centralisering i SAC.

← Sgnd sept, 527, 2009

Liv Marend ser det i stället som naturligt att CK lägger motioner till kongressen.

– Dess uppgift är ju att se till den löpande verksamheten. Efter en så konfliktfylld period vore det nästan oansvarigt att inte försöka rätta till de problem som har funnits. Tittar man i stället på hur CK har kommenterat de motioner som ligger, så ser man att vi har hållit nere kommentarerna till ett minimum, just för att det ska vara LS som tar besluten.

Flera motionärer, inklusive CK, har föreslagit att SAC återigen ska införa generalsekreteraren som en avlönad funktionärstjänst. Vid förra kongressen avskaffades tjänsten med motiveringen att uppgiften skulle skötas på ideell basis. Motionärerna konstaterar att det inte har fungerat bra och vill att tjänsten återuppstår.

He he } Jina attach met GS i Arbetaren x 2006-10-21 från Anders Knutsson "pusslat med" etc.

Västerorts LS av SAC, som står för mycket av aktiviteten för Registret och papperslösa arbetare, har motionerat om att SAC ska anställa en Registersamordnare för att kunna administrera arbetet med att hålla Registeruppgifterna uppdaterade. Samtidigt vill de att LS och syndikat ska utse Registerkommittéer som kan rapportera in uppdaterade löner och arbetsplatser till samordnaren.

I nuläget tycks det vara historiskt få LS som kommer att delta i 2009 års kongress i Jönköping. När Arbetaren räknade efter visade det sig att tolv LS som deltog på kongressen 2006 inte anmält något ombud i år. Bland dem Arbetaren har talat med nämns skäl som den höga kostnaden och svårigheter att hitta någon som har möjlighet att åka. Liv Marend delar den uppfattningen.

x

– Vi har ju faktiskt LS som inte har någon större aktivitet och som har väldigt få medlemmar. Och flera av dem som inte kommer på kongressen är ju sådana LS.

/
/

Det är förstås tråkigt.

Årets kongress har annars förutsättningar för att bli mer framåtblickande än på länge, eftersom de största konflikterna kring funktionärer och LS är avslutade. Fler hoppas också på större arbetsro och en möjlighet att föra det fackliga arbetet vidare. Speciellt nu när den fackliga reorganiseringen fått ordentligt fäste i organisationen.

och så positivt

– Det finns en viss trötthet efter personalkonflikterna och uteslutningarna, men jag hoppas på en bra kongress. Jag tror inte att det kommer bli så hård stämning, även om det förstås blir diskussioner, säger Erik Mägi.

tro farao det
de är helt slut

Men det finns de som åker till Jönköping med blandade känslor.

– Jag är orolig inför kongressen, speciellt med tanke på hur det kändes efter den förra, men jag hoppas kunna åka dit och göra min röst hörd. Tyvärr är jag inte ensam om att känna så här, säger Heléne Draheim.

2009 års SAC ger blandade intryck. En tuff arbetsmarknad, borgerlig regering och vikande medlemssiffror gör att läget ser svårt ut. Å andra sidan samlas organisationen kring den fackliga reorganiseringen, vars utförande visserligen möter kritik, men som har ett brett stöd. De mest infekterade striderna ligger bakåt i tiden och med det blir årets kongress ett test på hur man lyckas med att föra en inkluderande diskussion om framtiden.

Ha !

också en lösning

Mikael Mildén
inrikes@arbetaren.se

Arbetaren   Box 6507   113 83 Stockholm   Tel: 08-16 08 90

redaktionen@arbetaren.se

ARBETAREN

Fler kongressombud i SAC

Motioner bifalles och avslås i snabb takt på SAC:s kongress, som på söndagen låg flera block före i schemat.

INRIKES 25 oktober 2009

Nytt taktikuttalande, fler kongressombud för stora LS och ett förtydligande av att Arbetsutskottet vid behov kan avsätta anställda, är några av de hittills fattade besluten på SAC:s kongress. Men Centralkommitténs förslag om skyldighet för LS att förhindra "solidaritetsbrott" avslogs.

– Det är en myt att det finns en naturlig konflikt mellan små och stora LS, jag önskar att den här diskussionen kunde få dö ut en gång för alla, sade Elisabeth Skoglund från Malmö LS och AU.

En hel del av de inlägg som gjordes under söndagens förhandlingar ägnades åt frågan om demokrati och representation på SAC:s kongresser, och här stod två principer mot varandra. Ska möjligheten att påverka främst utgå från varje LS eller bör de stora, i kraft av sina många medlemmar, ha mer att säga till om?

– Det är en federalistisk princip att alla LS är jämbördiga enheter, en princip som vi alltså redan i dagsläget frångår när det är dags för kongress. Dagens princip kan vara en acceptabel kompromiss, menade Anna Fröding från Uppsala LS.

Som det ser ut i dag har varje LS rätt att skicka ett ombud för varje påbörjat tvåhundra medlemmar. Det liggande förslaget från CK var att sänka gränsen för rösträtt till hundra medlemmar, vilket alltså gynnar stora och medelstora LS.

– Det som är sympatiskt med SAC är just att det får vara spretigt och att man även lyssnar på minoriteten – för små LS i glesbygden är den här motionen helt förödande, sade Heléne Draheim från Östersunds LS.

Flera talare framhöll dock det, enligt dem, orimliga i att fem medlemmar har lika stort inflytande som 195, varvid motionen bifölls tillsammans med ett ändringsförslag från Malmö LS om att frågan inte bara gäller rösträtt utan också antalet fysiska ombud på kongressen.

Även Centralkommitténs motion om hur anställda fackliga organisationer kan avsättas vållade debatt under förhandlingarna. Bakgrunden till förslaget är ett antal tvister som de senaste åren uppstått mellan anställda och SAC.

– Även om man får lön handlar det om ett förtroendeuppdrag där man inte kan prata om någon utsugning, menade Viktor Mauritz från Jönköpings LS.

– Det faller på sin egen orimlighet att bedriva kamp mot den organisation som har gett en förtroendet att ägna sig åt facklig verksamhet på betald arbetstid.

Viss diskussion ägnades åt hur frågan kan relateras till lagen om anställningsskydd, varpå Erik Mägi, avgående förhandlingssekreterare och medlem i Göteborgs LS påpekade att frågan inte handlar om att bryta Las eller inte, utan om att förtydliga vad som ska gälla i organisationen.

– SAC följer både Las och lagen om medbestämmande i arbetslivet, och det som står i motionen har redan slutits i kollektivavtal år 2007, framhöll Mägi.

Några ombud pekade på att det bästa vore om SAC kunde avstå från att ha

Pga minskat antal medlemmar.

FEL! - Det är de nya

Så de var alltså "anställda" inte "förtroendevalda" ordval avsätta inte avsätta

Dvs man får helt enkelt inte kämpa mot organisationens beslut

byråkrati språk

x

anställda, andra på att bara funktionärer valda av kongress eller refrendum borde kunna avsättas. Motionen bifölls dock med god marginal. X

Kongressen ställde sig däremot tveksam till en särskild formulering i en annan av CK:s motioner. Det gällde förslaget om att förtydliga LS skyldigheter och på vilken grund uteslutning kan ske. Vid sidan av bristande betalning av avgifter till SAC, distrikt och syndikat ville CK bland annat se en skyldighet att "förhindra solidaritetsbrott" från LS sida. X

– Det är väldigt oklart vad som avses med en sådan luddig formulering – den är inte tillräckligt bra för att finnas med i stadgarna, sade Carl-Johan Schenström från Göteborgs LS.

Andra talare pekade på vikten av att slå fast i stadgarna att strejkbryteri och liknande inte är tillåtet, men den berörda delen av motionen avslogs av kongressen.

Tidigare under kongressen hade organisationen också bland annat antagit ett nytt taktikuttalande, som slog fast att SAC:s kamptaktik är "oförutsägbar" och att "inget universalmedel existerar". Ur arsenalen nämns bland annat snabba strejker, blockader, bojkotter, kamp på insidan, längre välplanerade strejker och – för att bemöta lockouter – att ta ut sina "arbetsredskap i solidaritetsstrejk". stöd?

Kristina Lindquist

kristina.lindquist@arbetaren.se

Arbetaren Box 6507 113 83 Stockholm Tel: 08-16 08 90

redaktionen@arbetaren.se

Få konfliktlinjer inför SAC-kongress

Taktik, organisation och agitation finns på agendan när det i helgen är dags för SAC Syndikalisternas kongress. Går motionerna igenom kan fackföreningen både få registersamordnare och avlönad generalsekreterare.

När SAC i helgen samlas utanför småländska Nässjö till sin 29:e kongress, finns ett 60-tal motioner att ta ställning till. Lukas Granberg, från Stockholms LS av SAC, har på egen hand lagt fram en motion om förnyad principförklaring.

– Den vi har i dag från 1976 är förlegad på många punkter, säger Lukas Granberg.

– Bland annat hänvisar den till andra sociala rörelser som inte alls är relevanta i dag.

Granberg menar att SAC:s principförklaring med sin inaktualitet förpassats till skrivbordslådan och inte längre kan vägleda organisationen. Även en annan medlem, från Umeå LS, har lagt fram en motion om förnyad principförklaring, men Lukas Granberg tror att det på grund av olika framtoning kan bli svårt att enas om ett kompromissförslag.

– Jag tror att ett sådant dokument inte bara bör verka enande i sakfrågor som man radar upp, utan också ska symbolisera en gemenskap och en identitet – folk ska känna någonting, säger Granberg.

I skärningspunkten mellan strategi och personalfrågor finns en motion om Registret som kampmetod. Det är Västerorts LS som föreslår en halvtidstjänst för en nationell registersamordnare. De föreslår också en stadgeändring så att LS och syndikat bör utse kontaktpersoner som "håller samordnaren informerad om arbetspriserna" bland medlemmarna. I en kommentar till motionen skriver SAC:s Centralkommitté, CK, att det är berörda medlemmar som ska välja stridsmetod och att det är problematiskt att göra detta på central nivå. Vidare menar CK att ingenting hindrar att LS, syndikat och distrikt går ihop med en gemensam samordnare.

Vad gäller distriktens verksamhet så har Enköpings LS av SAC motionerat om en reorganisering av denna. I förslaget ingår att den centrala tjänsten som studieorganisatör avskaffas, till förmån för en projektanställning med distrikten som arbetsnivå.

– När man pratar om samarbete mellan LS så är det distrikten som är den grundläggande strukturen, men det har inte fungerat på länge, säger Kristian Falk från Enköpings LS.

– Det handlar om att föra tillbaka ekonomi och verksamhet från det centrala till det lokala planet, säger han.

Enköpings LS har också skrivit en motion om att återinföra tjänsten som generalsekreterare, som avskaffades år 2006.

– Det har gjort att informationen från centralt håll inte har fungerat under den senaste kongressperioden, menar Kristian Falk.

– Vi är inte ensamma om att tycka så här, säger han och tillägger att Luleå LS lagt en liknande motion.

Umeå är en av de LS som står bakom en majoritet av motionerna inför den kommande kongressen, bland annat om att förtydliga vad det innebär att SAC är en utomparlamentarisk organisation och att stryka formuleringar i stadgarna som upplevs som auktoritära. Enligt ombudet Sonja Wiklund kan det dock bli så att hon röstar emot några av de egna motionerna. På våra möten har en majoritet ansett att vissa motioner inte riktigt tillför något och att vi därför inte ska stödja dem, säger Sonja Wiklund.

Kristina Lindquist Publicerat 21 oktober, 2000

ARBETAREN

"För att bli fler krävs strategier"

Medlemsvärvning i fokus på extrainsatt konferens

Elisabeth Skoglund var en av de som talade om agitation på arbetsplatserna.

INRIKES 26 oktober 2009

Agitation, medlemsvärvning och organisering stod i fokus för den extrainsatta konferens som SAC:s kongressombud genomförde på måndagen.

Den snabba takten på beslut och förhandlingar på SAC:s kongress i småländska Holsbybrunn beredde plats för en spontan konferens på måndagsmorgonen. Efter inledande tal av Jan Abrahamsson från presidiet vidtog gruppdiskussioner kring frågor som agitation, medlemsvärvning och organisering.

– Organisering är något långsiktigt som hela tiden måste underhållas för att den ska bli framgångsrik, menade Elisabeth Skoglund från Malmö LS under det gemensamma erfarenhetsutbytet i plenum.

bli ha

Några talare gick in på skillnaden i organiseringsvillkor mellan stora LS i som verkar i storstadsområden respektive små LS som ofta verkar på orter där ett större geografiskt upptagningsområde kan göra att det är svårare att få ihop driftsektioner. Denna problembeskrivning ville dock inte Lukas Granberg från Stockholms LS gå med på.

– Min uppfattning är att alla LS är små, sade Granberg.
– Vår målsättning måste vara att med målmedvetna strategier radikalt öka medlemsantalet.

*Ingen som
reflekterar över
varför
medlemsantalet
minskat så mycket
och så länge
-Bara framtid*

Amalia Alvarez från Malmö LS satte i sitt inlägg fokus på erfarenheter från organisering bland papperslösa arbetare. **Maria América Aguilar Lima** från Västerorts LS fortsatte på samma tema och kom med en uppmaning till kongressen, som möttes av applåder.

– Om papperlösa kan organisera sig så här snabbt och effektivt, varför kan inte andra göra det – som både har papper, trygghet och det svenska språket i ryggen?
– Vi behöver återvinna den optimism som SAC kände 1910, menade Maria América Aguilar Lima.

Ha!

Kristina Lindquist

kristina.lindquist@arbetaren.se

Arbetaren Box 6507 113 83 Stockholm Tel: 08-16 08 90

redaktionen@arbetaren.se

ARBETAREN

Nya krav för medlemskap i LS

Malin Ericsson från Stockholms LS räknar röster. Foto: Kristina Lindquist

INRIKES 27 oktober 2009

Ett uttalat förbud mot strejkbryteri och angiveri för LS-medlemmar och en miljonsatsning på agitation. Det var några av tisdagens beslut på SAC:s kongress i Holsbybrunn. Kongressen beviljade även ansvarsfrihet för CK, AU och funktionärer.

En del av måndagens diskussioner på SAC:s kongress i Holsbybrunn kom att kretsa kring frågan om vad som krävs för att få vara medlem i ett LS.

Centralkommittén hade föreslagit att kongressen skulle anta ett uttalande om att medlemskap i LS inte är förenligt med att någon har "arbetsköparansvar", "begår strejk- eller blockadbryteri" eller "anger sina arbetskamrater till arbetsköparna och dess företrädare". Peter Nilsson från Norrköpings LS menade att frågan inte hörde hemma på kongressen.

– Det är varje enskilt LS som på lokal nivå ska avgöra vem som får vara medlem, jag förstår inte varför vi alls ska fatta beslut om det här, sade Peter Nilsson.

En annan invändning kom från Birgitta Hyttinen i Stockholms LS, som menade att formuleringen om att ange arbetskamrater var alldeles för otydlig.

– Vår kamrat Björn Söderberg skulle med den här formuleringen ha blivit utesluten – han angav ju en kollega till LO, som är att betrakta som arbetsköparnas fackförbund, menade Birgitta Hyttinen.

Några talare, bland annat Erik Bonk från Solna LS, påpekade att motionen inte kräver någon stadgeändring utan att det bara handlar om en viljeyttring från kongressen.

– Jag ser inget problem i att uttala vilka grundregler som gäller för medlemskap i LS, menade Bonk.

Även Liv Marend från CK:s arbetsutskott uppmanade till bifall och menade att det vore olyckligt för SAC som organisation om det inte fanns ett uttalat förbud mot till exempel strejkbryteri bland medlemmarna. Efter omröstning på tisdagsmorgonen bifölls motionen med siffrorna 18 för och 12 emot.

I samband med detta antogs också ett förslag från CK på en treårig satsning på agitation och medlemsvärvning. Kongressen sade ja till att lägga upp till en miljon kronor per, år under en treårsperiod, på material, utbildning och en samordnartjänst. I diskussionen frågade vissa ombud om organisationen verkligen har råd med detta. Representanter från arbetsutskottet framhöll att pengarna finns, och att frågan handlar om hur dessa ska fördelas. Även mot detta kom invändningar.

– Vi är tveksamma till den här satsningen och anser att pengarna snarare kunde investeras i att till exempel utveckla den juridiska kompetensen hos de fackliga organisatörerna, menade Peter Nilsson från Norrköpings LS.

Andra menade i stället att det var hög tid för en satsning av det här slaget, där Peter Forsberg från Tyresö LS betonade vikten av att kunna presentera aktuellt och bra material för nya medlemmar och intresserade. Jenny Nilsson från Malmö LS tyckte att det var viktigt att tänka på vad SAC kan få ut av de investerade

x
* för vad?
frågar man sig?

← Är det 30 närvarande?

x
Motröstning
Förresten: vad
kan den jur. komp
tillföra?

pengarna.

- Det handlar om att vinna eller försvinna, och vi vill vinna, sade Jenny Nilsson.
- Jag tycker inte alls om att jämföra oss med företag, men det säger något att Coca-Cola lägger hälften av sina intäkter på marknadsföring, fortsatte hon.

- har sagt för
.. Moral

Andra motioner som röstades igenom på måndagen och tisdagen gällde bland annat förtydligande av syndikatens roll i organisationen, utveckling av medlemsregister och avgiftshantering inom olika LS samt en stadgeändring om hur Lagen om anställningsskydd ska hanteras när det gäller förtroendevalda. Vidare fördes på tisdagsmorgonen en kortare diskussion om dechargefrågor. Kongressen beviljade därefter – med siffrorna 26 för och 3 emot – ansvarsfrihet för arbetsutskottet, centralkommittén och funktionärer.

- dvs 29 som
röstar ?

Kristina Lindquist

kristina.lindquist@arbetaren.se

Arbetaren Box 6507 113 83 Stockholm Tel: 08-16 08 90

redaktionen@arbetaren.se

ARBETAREN

SAC får avlönad generalsekretare

Allsångspaus i förhandlingarna, "Solidarity forever".

INRIKES 27 oktober 2009

En avlönad generalsekretare och en studieorganisatör på heltid blev resultatet av SAC-kongressens beslut i anställningsfrågor, på tisdagen. Men någon registersamordnare kommer inte att tillsättas.

SAC kommer återigen att få en anställd generalsekretare i organisationen, enligt ett beslut under tisdagens kongressförhandlingar. Generalsekretaren, som inte kommer att ingå i arbetsutskottet, ska vara stationerad på SAC:s sekretariat i Stockholm och ha ett övergripande ansvar för administration och personal. Tanken är däremot inte att personen ska vara något ansikte utåt för organisationen.

– Att ha en generalsekretare som ansikte utåt tycker jag är förlegat för en organisation som SAC, menade Elisabeth Skoglund från CK:s arbetsutskott. Debattörer fanns dock på båda sidor, där Lars Morin från Stockholms LS betonade att det finns en värld utanför SAC.

– Jag drömmer om en generalsekretare som kastar sig in i samhällsdebatten och till exempel för fram ett syndikalistiskt perspektiv på vad Fredrik Reinfeldt håller på med, sade Morin.

Kongressen avslog också centralkommitténs förslag om att avskaffa tjänsten som studieorganisatör. Tjänsteutrymmet, som i dag är på halvtid, kommer dessutom att fördubblas. Detta i linje med ett beslut att samtliga funktionärsuppsdrag ska vara heltidstjänster, om inget annat kommit överens om mellan funktionären och AU.

Västerorts LS motionerade dessutom om att SAC skulle inrätta en halvtidstjänst som registersamordnare för hela landet. I dag är det framför allt Skärolmens LS och Västerorts LS som aktivt arbetar med registermetoden som ett medel för kontroll på arbetsplatserna, både vad gäller löner, arbetsförhållanden och förmedling av arbetskraft.

Flera ombud uttryckte sitt stöd för registermetoden.

– Det finns åtta restauranger och ett hotell som vi har lyckats påtvinga registrets villkor, inklusive att de anställt de vi väljer. Nu kämpar vi vidare. Vi har ytterligare två hotell som vi kan ta kontrollen över, givet att alla som jobbar är syndikalister. Registerkampen borde vara på nationell nivå, därför behöver SAC investera resurser för att koordinera kampen, sade Maria América Aguilar Lima, från Västerorts LS.

– Jag menar att registret är SAC:s spjutspets i dag, sade Peter Jacobsson från Malmö LS.

Samtidigt menade flera ombud att så länge inte fler LS aktivt tillämpar registermetoden finns inget behov av en nationell samordnare och motionen avslogs.

Är det inte L.M. som
var mot anställdes
försämringer?
- Nej det var Huseholden

Rebecka Bohlin, Kristina Lindquist

- Senare avhopp Synd 2010 juli. s23